

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (2000.02.22)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1994, Nr.101-2018

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO IR PAKEITIMO

Pastaba: Įstatymo pakeitimai ir papildymai taikomi nuo 1995 m. sausio 1 d., išskyrus 3 straipsnio pakeitimus, kurie įsigalioja nuo Įstatymo priėmimo dienos.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. I-1123, 95.12.12, Žin., 1995, Nr. 102-2282 (95.12.15)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. I-1484, 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 73-1750 (96.07.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 11, 13, 14, 15 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-152, 97.03.25, Žin., 1997, Nr.30-708 (97.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-189, 97.04.22, Žin., 1997, Nr.38-925 (97.05.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr.104-2622 (97.11.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 2, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1998 m. sausio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-553, 97.12.02, Žin., 1997, Nr.115-2911 (97.12.17)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 4, 5, 6 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-771, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.56-1546 (98.06.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 4, 5, 9 STRAIPSNIŲ
PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-907, 98.10.22, Žin., 1998, Nr.98-2709 (98.11.11)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 2, 12, 13 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1999 m. sausio 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-967, 98.12.10, Žin., 1998, Nr.114-3192 (98.12.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 11, 13, 14, 15 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1999 m. sausio 10 d., išskyrus Valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 11 straipsnio 3 dalies pakeitimus bei papildymus, taip pat 13 straipsnio 2 dalies 3 punktą, kurie įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-977, 98.12.16, Žin., 1998, Nr.115-3235 (98.12.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 12 IR 14 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1999 m. sausio 1 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-1187, 99.05.18, Žin., 1999, Nr.48-1525 (99.06.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-1231, 99.06.15, Žin., 1999, Nr.57-1834 (99.06.30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. sausio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-1390, 99.11.04, Žin., 1999, Nr.99-2846 (99.11.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO
PAPILDYMO IR 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja ir jame numatytos nukentėjusių asmenų valstybinės našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos nuo 1999 m. gruodžio 1 d. Įsigaliojus šiam įstatymui, anksčiau paskirtos našlaičių pensijos nemokamos.

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

00.02.10, Žin., 2000, Nr.14-370 (00.02.18)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO 4 DALIES, LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENŲ, NUKENTĖJUSIŲ NUO 1939-1990 METŲ OKUPACIJŲ, TEISINIO STATUSO ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 3 DALIES 2 PUNKTO ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1998 M. LIEPOS 3 D. NUTARIMU NR. 829 "DĖL 1939-1990 METŲ OKUPACIJŲ REPRESINIŲ STRUKTŪRŲ, TARNYBŲ IR PAREIGŲ, KURIAS ĖJUSIEMS ASMENIMS NESKIRIAMOS NUKENTĖJUSIŲJŲ ASMENŲ VALSTYBINĖS PENSIJOS, SĄRAŠO PATVIRTINIMO" PATVIRTINTO SĄRAŠO "1939-1990 METŲ OKUPACIJŲ REPRESINĖS STRUKTŪROS, TARNYBOS IR PAREIGOS, KURIAS ĖJUSIEMS ASMENIMS NESKIRIAMOS NUKENTĖJUSIŲJŲ ASMENŲ VALSTYBINĖS PENSIJOS" 9 BEI 12 PUNKTŲ ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO 4 DALIAI

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ PENSIJŲ ĮSTATYMAS

1994 m. gruodžio 22 d. Nr.I-730

Vilnius

I. BENDROJI DALIS

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinės pensijos

Lietuvos Respublikoje nustatomos šios valstybinės pensijos:

- 1) Respublikos Prezidento valstybinė pensija;
- 2) Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos;
- 3) nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos;
- 4) pareigūnų ir karių valstybinės pensijos;
- 5) mokslininkų valstybinės pensijos.

Mokslininkų valstybinės pensijos nustatomos laikinai - iki papildomo mokslininkų pensinio draudimo sistemos sudarymo.

Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos, taip pat nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos skiriamos pagal šį įstatymą. Respublikos Prezidento, pareigūnų ir karių bei mokslininkų valstybinės pensijos skiriamos pagal specialius įstatymus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

2 straipsnis. Valstybinių pensijų mokėjimo šaltinis ir dydžio matas

Visos valstybinės pensijos mokamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 5 punktuose nurodytų valstybinių pensijų dydžio matas yra valstybinių pensijų bazė, kuri 1998 m. sausio 1 d. yra lygi tuo metu taikomam valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžiui. Valstybinių pensijų bazę tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teikimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr.104-2622 (97.11.19)

Nr. VIII-907, 98.10.22, Žin., 1998, Nr.98-2709 (98.11.11)

3 straipsnis. Teisė pasirinkti valstybinės pensijos rūšį

Asmeniui, turinčiam teisę gauti kelias valstybines pensijas, jo pasirinkimu mokama tik viena iš jų, išskyrus valstybinę našlių ir našlaičių pensiją, kuri taip pat gali būti mokama tik viena su viena iš valstybinių pensijų. Šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims nustatyta nukentėjusių asmenų valstybinė našlaičių pensija skiriama ir mokama, jeigu asmuo neturi teisės į kitą nukentėjusių asmenų valstybinę pensiją.

Asmeniui, turinčiam teisę gauti valstybinę našlių pensiją už mirusį valstybinės pensijos, nurodytos šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose, gavėją ir valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją, jo pasirinkimu skiriama ir mokama arba valstybinė našlių pensija, arba valstybinė socialinio draudimo našlių pensija.

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalies 3-5 punktuose nustatytų valstybinių pensijų dydis kiekvienos atskirai ar kartu su valstybine socialinio draudimo pensija vienam asmeniui negali viršyti pusantro užpraeito mėnesio prieš pensijos mokėjimą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamo Lietuvos Respublikos ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Pensijos dydžio ribojimą taiko valstybinę pensiją mokanti institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)

Nr. VIII-1390, 99.11.04, Žin., 1999, Nr. 99-2846 (99.11.24)

II. LIETUVOS RESPUBLIKOS PIRMOJO IR ANTROJO LAIPSNIŲ VALSTYBINĖS PENSIJOS

4 straipsnis. Teisė gauti Lietuvos Respublikos pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją

Teisę gauti Lietuvos Respublikos pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją (toliau - pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją) turi Lietuvos Respublikos piliečiai, ypač nusipelnę Lietuvai kurdami bei plėtodami jos valstybingumą, ūkį, kultūrą, mokslą, meną ir sportą, gindami valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką, labiausiai pasižymėję pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms dalyviai, taip pat motinos, pagimdžiusios ir išauginusios bei gerai išauklėjusios 10 ir daugiau vaikų, jei šie asmenys yra sukakę Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau - senatvės pensijos amžių) arba pripažinti I ar II grupių invalidais. Asmenys, dirbę ypatingomis darbo sąlygomis, už kurias skiriama kompensacija pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo 56 straipsnį, turi teisę gauti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją likus iki senatvės pensijos amžiaus tiek mėnesių, už kiek mėnesių kompensacija mokama.

Teisę gauti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat turi aukščiausieji valstybės pareigūnai.

Teisę gauti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją šio įstatymo nustatyta tvarka turi ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviai - kariai savanoriai.

Teisę gauti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją šio įstatymo nustatyta tvarka turi Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

Nr. VIII-553, 97.12.02, Žin., 1997, Nr. 115-2911 (97.12.17)

Nr. VIII-771, 98.06.09, Žin., 1998, Nr. 56-1546 (98.06.19)

5 straipsnis. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimas ir panaikinimas

Pirmojo laipsnio valstybinę pensiją skiria Vyriausybė pagal Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos teikimą.

Antrojo laipsnio valstybinę pensiją skiria Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija.

Per vienerius kalendorinius metus negali būti paskirta daugiau kaip 15 pirmojo laipsnio valstybinių pensijų ir daugiau kaip 45 antrojo laipsnio valstybinės pensijos.

Ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams - kariams savanoriams pirmojo laipsnio valstybinę pensiją pagal Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktus sąrašus Vyriausybė skiria, neribodama pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarams pirmojo laipsnio valstybinę pensiją Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisijos teikimu skiria Vyriausybė, neribodama pirmojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus.

Asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinio nusikaltimo padarymą, pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos paskyrimas panaikinamas nuo nuosprendžio įsigaliojimo dienos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1123, 95.12.12, Žin., 1995, Nr. 102-2282 (95.12.15)

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)

Nr. VIII-553, 97.12.02, Žin., 1997, Nr. 115-2911 (97.12.17)

Nr. VIII-771, 98.06.09, Žin., 1998, Nr. 56-1546 (98.06.19)

6 straipsnis. Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija

Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija veikia prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

Į komisiją įeina socialinės apsaugos ir darbo ministras, kuris yra komisijos pirmininkas, ir 12 narių - po 4 iš Seimo narių (lygiomis dalimis daugumos ir opozicijos atstovų), valdymo institucijų bei visuomenės atstovų. Valdžios ir valdymo institucijoms, be komisijos pirmininko, atstovauja kultūros ministras ir vienas iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos viceministrų. Komisija sudaroma Vyriausybės sprendimu.

Komisija nagrinėja Lietuvos Respublikos aukščiausiosios valdžios ir valdymo institucijų, taip pat Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pateiktus prašymus skirti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją.

Komisija veikia vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais, tvirtinamais Vyriausybės.

Komisija turi teisę skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją miestų ir rajonų savivaldybių arba apskričių administracijos teikimu motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms bei gerai išauklėjusioms 10 ir daugiau vaikų, netaikydama šio įstatymo 5 straipsnio trečiojoje dalyje nurodytų apribojimų.

Komisija taip pat turi teisę Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro teikimu skirti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją labiausiai pasižymėjusiems pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms dalyviams, neribodama pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus.

Komisija taip pat turi teisę Krašto apsaugos ministerijos teikimu skirti pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją 1918-1920 metų nepriklausomybės kovų kariams savanoriams, neribodama pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinių pensijų skyrimo per kalendorinius metus skaičiaus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

Nr. VIII-152, 97.03.25, Žin., 1997, Nr. 30-708 (97.04.09)

Nr. VIII-553, 97.12.02, Žin., 1997, Nr. 115-2911 (97.12.17)

7 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinės pensijos aukščiausiesiems valstybės pareigūnams

Respublikos Prezidentui, išėjusiam iš valstybės tarnybos, skiriama ir mokama Respublikos Prezidento valstybinė pensija pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymą.

Asmenims, buvusiems Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininku, Ministru Pirmininku, Aukščiausiojo Teismo pirmininku, Konstitucinio Teismo pirmininku, skiriama pirmojo laipsnio valstybinė pensija, jei jie bent dvejus metus ėjo šioje dalyje išvardintas pareigas. Pensija šiems asmenims skiriama, kai jie sukanka senatvės pensijos amžių arba yra pripažinti I ar II grupių invalidais.

Šio straipsnio antrojoje dalyje išvardintiems asmenims paskirtoms pensijoms, taip pat našlių ir našlaičių pensijoms, paskirtoms pagal šio įstatymo 9 straipsnį, netaikomi šio įstatymo 5 straipsnio trečiojoje dalyje nurodyti apribojimai.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko teisė gauti Lietuvos Respublikos valstybinę pensiją prilyginama Seimo Pirmininko teisei.

Šiame straipsnyje nurodytiems asmenims Lietuvos Respublikos valstybinės pensijos negali būti skiriamos, o paskirtosios turi būti panaikinamos, jei jie atleisti iš pareigų apkaltos tvarka arba po atleidimo iš pareigų buvo teisti už tyčinio nusikaltimo padarymą.

8 straipsnis. Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų dydis

Pirmojo laipsnio valstybinė pensija yra keturių valstybinių pensijų bazių dydžio.

Antrojo laipsnio valstybinė pensija yra dviejų valstybinių pensijų bazių dydžio.

Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos mokamos, nepaisant jas gaunančio asmens pajamų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr.104-2622 (97.11.19)

9 straipsnis. Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos mokėjimas, jos gavėjui mirus

Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjui mirus, pensija išmokama jį laidojusiems asmenims už mirties mėnesį, jei ji dar nebuvo išmokėta, ir dar tokio pat dydžio už du mėnesius.

Pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinės pensijos gavėjui mirus, skiriama valstybinė našlių ir našlaičių pensija tiems asmenims, tokiomis pačiomis sąlygomis ir gavėjui priklausiusios pensijos dalimis, kaip nurodyta Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo straipsniuose, reguliuojančiuose valstybinės socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijas. Ši nuostata taip pat taikoma mirus asmeniui, kuris pagal šio įstatymo 4 straipsnio ketvirtąją dalį ir 7 straipsnį būtų turėjęs teisę gauti pirmojo laipsnio valstybinę pensiją kaip sukakęs senatvės pensijos amžių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-771, 98.06.09, Žin., 1998, Nr.56-1546 (98.06.19)

10 straipsnis. Nuostatos dėl pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų bei personalinių pensijų mokėjimo

Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinės pensijos skiriamos ir mokamos nuo 1995 metų sausio 1 dienos, vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais, tvirtinamais Vyriausybės.

Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija iki 1995 metų liepos 1 dienos turi iš naujo apsvarstyti iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtas Lietuvos Respublikos personalines bei respublikines ir vietinės reikšmės personalines pensijas (toliau - personalinės pensijos). Pensijos, komisijos sprendimu pripažintos pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinėmis pensijomis, mokamos nuo 1995 metų sausio 1 dienos ir yra šiame įstatyme nustatyto dydžio. Šioms pensijoms netaikomi šio įstatymo 5 straipsnio trečiosios dalies apribojimai.

Personalinių pensijų gavėjams, kuriems komisijos sprendimu nepripažįstama teisė gauti pirmojo ar antrojo laipsnio valstybinę pensiją, taikoma tokia pensijų mokėjimo tvarka:

1) jei personalinės pensijos gavėjas turi teisę gauti didesnę pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę pensiją, didesnę valstybinę socialinio draudimo pensiją ar kartu abi šias pensijas, kurių suma būtų didesnė už personalinę pensiją, arba jis tokią teisę įgyja vėliau, nuo šios teisės įgijimo jo pasirinkimu mokama personalinė pensija arba kita pensija;

2) jei personalinės pensijos gavėjas turi teisę gauti mažesnę pirmojo arba antrojo laipsnio valstybinę ar valstybinę socialinio draudimo pensiją arba iš viso neturi teisės šių pensijų gauti, toliau mokama ankstesnė personalinė pensija, kuri indeksuojama kartu ir tiek pat kaip valstybinių pensijų bazė.

Jei asmeniui mokama personalinė pensija ir jis tuo pat metu turi teisę gauti mažesnę valstybinę socialinio draudimo pensiją, šios valstybinės socialinio draudimo pensijos suma pervedama valstybės biudžetui iš valstybinio socialinio draudimo fondo.

Personalinės pensijos, paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, mokamos vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr.104-2622 (97.11.19)

III. NUKENTĖJUSIŲJŲ ASMENŲ VALSTYBINĖS PENSIJOS

11 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas

Nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas turi teisę gauti nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai, negaunantys iš kitos valstybės panašaus pobūdžio pensijos (išskyrus socialinio draudimo pensiją) ar kitokios nuolatinės kompensacinės išmokos:

1) kurie tapo invalidais dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių;

2) politiniai kaliniai ir tremtiniai, pateikę Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijų išduotus dokumentus (reabilitacijos pažymas), patvirtinančius politinių kalinių ir tremtinių teisių atkūrimą, arba Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotus nuo okupacijų nukentėjusio asmens - politinio kalinio ar tremtinio teisinio statuso pažymėjimus;

3) pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) dalyviai - laisvės kovų dalyviai, kuriems įstatymų nustatyta tvarka yra pripažintas šis statusas;

4) kurie Antrojo pasaulinio karo metais buvo išvežti priverstiniais darbams už buvusios TSRS ribų arba buvo getuose, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinėse stovyklose;

5) kurie Antrojo pasaulinio karo metais tarnavo antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose;

6) kurie dalyvavo likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius;

7) kurie tapo invalidais būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945 07 22 - 1991 12 31) metu arba vėliau buvo pripažinti invalidais dėl ligų, susijusių su karine tarnyba.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas šiame įstatyme nustatytais sąlygomis taip pat turi teisę gauti tėvai, sutuoktiniai ir vaikai:

1) asmenų, žuvusių dėl 1991 metų sausio 11 - 13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių;

2) asmenų, žuvusių pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu, taip pat nužudytų ir mirusių neteisėto kalinimo ar tremties metu;

3) asmenų, žuvusių ar mirusių dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo;

4) asmenų, žuvusių ar mirusių būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945 07 22 - 1991 12 31) metu arba vėliau mirusių dėl ligų, susijusių su karine tarnyba.

Getų, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinių stovyklų sąrašą tvirtina Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

* Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos neskiriamos šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodytiems asmenims, jeigu jie 1939-1990 metais tarnavo ar dirbo baudžiamuose (naikintojų), "liaudies gynėjų" būriuose ar junginiuose, buvusio TSRS Saugumo komiteto bei kitose struktūrose, kurių veikla buvo nukreipta kovai prieš rezistencinį judėjimą Lietuvoje ar vykdyti Lietuvos gyventojų genocidą. Tarnybų ir pareigų, kurias ėjusiems tose institucijose (struktūrose) asmenims neskiriamos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

* Pastaba. Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalis ta apimtimi, kuria nustatyta, kad nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos neskiriamos šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems asmenims, jeigu jie 1939-1990 metais tarnavo ar dirbo įstatyme nenurodytose kitose institucijose (struktūrose), ir kad tarnybų ir pareigų, kurias tose kitose institucijose (struktūrose) ėję asmenims neskiriamos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 52 straipsniui.

Lietuvos Respublikos valstybinių pensijų įstatymo 11 straipsnio 4 dalis ta apimtimi, kuria nustatyta, kad tarnybų ir pareigų, kurias įstatyme nenurodytose kitose institucijose (struktūrose) ėję asmenims neskiriamos nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos, sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

Nr. I-1484, 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 73-1750 (96.07.31)

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)

Nr. VIII-967, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3192 (98.12.30)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

00.02.10, Žin., 2000, Nr. 14-370 (00.02.18)

12 straipsnis. Valstybinės pensijos nukentėjusiems dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių asmenims ir jų šeimos nariams

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama asmenims, tapusiems invalidais dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių. Ši pensija mokama asmenims:

- 1) pripažintiems I grupės invalidais - 4 valstybinių pensijų bazių dydžio;
- 2) pripažintiems II grupės invalidais - 3 valstybinių pensijų bazių dydžio;
- 3) pripažintiems III grupės invalidais - 2 valstybinių pensijų bazių dydžio.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama asmenų, žuvusių dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, motinoms, sukačusioms 50 metų arba pripažintoms invalidėmis, taip pat tėvams, sukačusiems senatvės pensijos amžių arba pripažintiems invalidais. Šiems asmenims mokama 4 valstybinių pensijų bazių dydžio nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1123, 95.12.12, Žin., 1995, Nr. 102-2282 (95.12.15)

Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)

Nr. VIII-907, 98.10.22, Žin., 1998, Nr. 98-2709 (98.11.11)

Nr. VIII-977, 98.12.16, Žin., 1998, Nr. 115-3235 (98.12.31)

13 straipsnis. Nukentėjusiųjų asmenų, tapusių invalidais, sukačusių senatvės pensijos amžių, kalėjusių ar išbuvusių tremtyje ne mažiau kaip 15 kalendorinių metų buvusios TSRS Tolimosios Šiaurės rajonuose ar jiems prilygintose vietovėse, valstybinės pensijos

Šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2-6 punktuose išvardytiems asmenims, tapusiems I ar II grupių invalidais arba sukačusiems senatvės pensijos amžių, skiriama ir mokama nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija valstybinių pensijų bazės dydžio, išskyrus šio straipsnio antroje dalyje numatytus atvejus.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija skiriama šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2-7 punktuose išvardytiems asmenims, kurie tapo invalidais:

- 1) neteisėto kalinimo ir tremties, pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu;
- 2) būdami išvežti priverstiniais darbams, būdami getuose ir koncentracijos stovyklose;
- 3) būdami kitokio tipo prievartinėse stovyklose;
- 4) dalyvaudami karo veiksmuose bei atlikdami būtinąją karinę tarnybą ar karinius mokymus sovietinėje armijoje, arba vėliau buvo pripažinti invalidais dėl ligų, susijusių su karine tarnyba;
- 5) dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio.

Nukentėjusių asmenų valstybinė pensija mokama šio straipsnio 2 dalyje išvardytiems asmenims:

- 1) pripažintiems I grupės invalidais - 2 valstybinių pensijų bazių dydžio;
- 2) pripažintiems II grupės invalidais - 1,5 valstybinių pensijų bazės dydžio;
- 3) pripažintiems III grupės invalidais - 0,75 valstybinių pensijų bazės dydžio.

Šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2 punkte išvardytiems asmenims, kurie kalėjo ar išbuvo tremtyje ne mažiau kaip 15 kalendorinių metų buvusios TSRS Tolimosios Šiaurės rajonuose ar jiems prilygintose vietovėse pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą buvusios TSRS Tolimosios Šiaurės rajonų ir jiems prilygintų vietovių sąrašą, valstybinių pensijų bazės dydžio nukentėjusių asmenų valstybinė pensija skiriama ir mokama likus 5 metams iki senatvės pensijos amžiaus. Ši pensija skiriama ir mokama su sąlyga, kad asmeniui nėra mokama jokia Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės pensija ar nuolatinė kompensacinė išmoka už ypatingas darbo sąlygas.

Nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos taip pat skiriamos bei mokamos šio įstatymo 11 straipsnio antrosios dalies 2 ir 4 punktuose nurodytų asmenų tėvams, tapusiems I ar II grupių invalidais arba sukakusiems senatvės pensijos amžių, ir yra valstybinių pensijų bazės dydžio.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1484, 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 73-1750 (96.07.31)
Nr. VIII-189, 97.04.22, Žin., 1997, Nr. 38-925 (97.05.02)
Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)
Nr. VIII-907, 98.10.22, Žin., 1998, Nr. 98-2709 (98.11.11)
Nr. VIII-967, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3192 (98.12.30)
Nr. VIII-1231, 99.06.15, Žin., 1999, Nr. 57-1834 (99.06.30)

14 straipsnis. Nukentėjusių asmenų valstybinės našlių ir našlaičių pensijos

Nukentėjusių asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija skiriama asmenų, žuvusių dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių:

1) našlaičiams (vaikams ir įvairiems) iki 18 metų, taip pat vyresniems kaip 18 metų, jei jie tapo invalidais iki 18 metų, taip pat vidurinių bei nustatyta tvarka įregistruotų aukštųjų, aukštesniųjų ir profesinių mokyklų dieninių skyrių studentams ir moksleiviams iki šių mokyklų baigimo, bet ne ilgiau kaip iki jiems sukaks 24 metai;

2) nesukūrusioms kitos santuokos našlėms nepaisant amžiaus.

Kiekvienam iš šių asmenų mokama 4 valstybinių pensijų bazių dydžio našlių ar našlaičių pensija.

Teisę į valstybinių pensijų bazės dydžio nukentėjusių asmenų valstybinę našlių ir našlaičių pensiją turi pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms dalyvių, žuvusių kovos lauke ar suėmimo metu, nužudytų ar mirusių tardymo ar kalinimo metu, nuteistų mirties bausmė, jei bausmė įvykdyta, našliai (našlės), taip pat našlaičiai vaikai (įvairiai), jeigu jie tėvų mirties metu buvo nepilnamečiai, bei politinių kalinių vaikai (įvairiai), jeigu jie abiejų kalinčių tėvų mirties metu (taip pat jeigu vienas tėvų (įtėvių) buvo miręs, išstremtas arba dingęs be žinios, o kitas kalėjo) buvo nepilnamečiai. Šioje dalyje nurodytiems asmenims nustatyta nukentėjusių asmenų valstybinė našlaičių pensija skiriama ir mokama, jei jie neturi teisės į kitą nukentėjusių asmenų valstybinę pensiją.

Nukentėjusių asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija skiriama ir mokama, jeigu turintys teisę ją gauti yra sukakę senatvės pensijos amžių arba pripažinti I ar II grupių invalidais.

Nukentėjusių asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija taip pat skiriama:

1) mirus asmeniui, pripažintam invalidu dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių (12 straipsnio pirmoji dalis);

2) asmeniui žuvus pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu, taip pat žuvus ar mirus neteisėto kalinimo ar tremties metu;

3) asmeniui mirus dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio;

4) asmeniui žuvus ar mirus būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje (1945 07 22 - 1991 12 31) metu arba vėliau mirus dėl ligų, susijusių su karine tarnyba;

5) mirus šio įstatymo 11 straipsnio pirmosios dalies 2, 3 ir 5 punktuose nurodytiems asmenims ir 11 straipsnio pirmosios dalies 4 ir 7 punktuose nurodytiems asmenims, kurie nustatyta tvarka iki mirties buvo pripažinti invalidais.

Šio straipsnio penktojoje dalyje nurodytų asmenų sutuoktiniams ir vaikams nukentėjusiųjų asmenų valstybinė našlių ir našlaičių pensija mokama tokiomis pačiomis sąlygomis ir gavėjui priklausiusios nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos dalimis, kaip nurodyta Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo straipsniuose, reglamentuojančiuose valstybines socialinio draudimo našlių ir našlaičių pensijas. Jei žuvusiam (mirusiam) asmeniui nebuvo paskirta nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija, nustatant našlių ir našlaičių pensijos dydį laikoma, kad žuvusiam (mirusiam) asmeniui priklausė 1,5 valstybinių pensijų bazės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)
Nr. I-1123, 95.12.12, Žin., 1995, Nr. 102-2282 (95.12.15)
Nr. I-1484, 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 73-1750 (96.07.31)
Nr. VIII-493, 97.11.04, Žin., 1997, Nr. 104-2622 (97.11.19)
Nr. VIII-967, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3192 (98.12.30)
Nr. VIII-977, 98.12.16, Žin., 1998, Nr. 115-3235 (98.12.31)
Nr. VIII-1187, 99.05.18, Žin., 1999, Nr. 48-1525 (99.06.02)
Nr. VIII-1390, 99.11.04, Žin., 1999, Nr. 99-2846 (99.11.24)

15 straipsnis. Nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų mokėjimas

Nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas skiria ir moka Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniai skyriai, vadovaudamiesi šiuo įstatymu, Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo bei mokėjimo nuostatais.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų skyrimo, mokėjimo ir pristatymo išlaidos valstybinio socialinio draudimo fondui apmokamos iš valstybės biudžeto.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos skiriamos, mokamos ir ginčai dėl šių pensijų nagrinėjami Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo V skyriaus bei Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų nustatyta valstybinėms socialinio draudimo pensijoms tvarka.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos asmenims, tapusiems invalidais dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių, bei šio įstatymo nustatytais atvejais jų tėvams, sutuoktiniams ir vaikams skiriamos pateikus Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros pažymą, pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų dalyviams bei šio įstatymo nustatytais atvejais jų tėvams, sutuoktiniams ir vaikams skiriamos pateikus Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pažymą, o asmenims, Antrojo pasaulinio karo metais tarnavusiems antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiuose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose, taip pat tapusiems invalidais dalyvaujant karo veiksmuose, bei asmenims, tapusiems invalidais būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu, taip pat žuvusiųjų (mirusių) šios tarnybos ar mokymų metu atitinkamiems šeimos nariams pateikus Krašto apsaugos ministerijos pažymą.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos mokamos, nepaisant nukentėjusiųjų asmenų kitų pajamų.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavėjui, persikėlusiam nuolat gyventi į užsienį, ši pensija nemokama.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavėjui mirus, ši pensija išmokama jį laidojusiems asmenims už mirties mėnesį, jei ji dar nebuvo išmokėta, ir dar tokio pat dydžio už du mėnesius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-1484, 96.07.11, Žin., 1996, Nr. 73-1750 (96.07.31)
Nr. VIII-967, 98.12.10, Žin., 1998, Nr. 114-3192 (98.12.30)

16 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1995 metų sausio 1 dienos.

Šiame įstatyme nurodytos pensijos skiriamos nuo šio įstatymo įsigaliojimo. Valstybinės našlių ir našlaičių pensijos skiriamos tik už asmenis, mirusius po šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus 14 straipsnyje nurodytuosius.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo nukentėjusiems asmenims paskirtos pensijos perskaičiuojamos šio įstatymo ir Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyta tvarka bei terminais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. I-102, 95.07.04, Žin., 1995, Nr. 59-1476 (95.07.19)

Nr. VIII-189, 97.04.22, Žin., 1997, Nr.38-925 (97.05.02)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS